

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 480

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 8 april 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Imamopleiding - Aantal cursisten en evaluatie

In februari 2020 startte de eerste zogenaamde Vlaamse imamopleiding, een samenwerking tussen de KU Leuven, de Moslimexecutieve en de federale overheid. Deze imamopleiding was een project op instigatie van toenmalig minister van Justitie Koen Geens in de nasleep van de parlementaire onderzoekscommissie na de aanslagen van 22 maart 2016. Bedoeling was om hier 'Vlaamse imams' op te leiden die een gematigde kijk op de wereld hebben en zodoende de import en invloed van radicale buitenlandse prekers in te dammen.

Doch omtrent de opleiding was er vanaf het begin al veel discussie, niet het minst binnen de moslimgemeenschap zelf. Zo erkenden heel wat Turkse moslims de KU Leuven (waar het eerste gedeelte van de opleiding plaatsvindt) niet als een neutrale instelling omdat die op dat moment een Gülen-leerstoel had, wat gevoelig lag bij heel wat van deze pro-Erdogan Turken. Ook waren er heel wat vragen bij de vzw Afor die in opdracht van de Moslimexecutieve instaat voor het onderricht in het tweede, verdiepende gedeelte aan de Grote Moskee alsook voor de algemene organisatie. Twee jaar na datum blijft de interne soep rond dit opleidingsgedeelte en de vzw Afor een duister gegeven, iets wat recentelijk ook nog minister Somers erkende in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering van 15 maart 2022 naar aanleiding van een vraag om uitleg van collega Sminate^[1].

De start van de opleiding kende dan ook geen succes: bij aanvang van het tweede semester in februari 2020 waren geen studenten opgedaagd, begin maart 2020 zouden er zich dan toch "enkele" kandidaten gemeld hebben, maar een exact aantal werd niet meegedeeld. Op 19 oktober 2021 vernamen we dat er bij het begin van het nieuwe academiejaar opnieuw veel onduidelijkheid was over de inschrijvingsaantallen. De decaan van de faculteit Theologie en Religiewetenschappen verklaarde toen ronduit dat hij niet kon zeggen of er überhaupt studenten aan de imamopleiding waren begonnen, terwijl op dat moment de inschrijvingen en studietrajecten (ISP's) van de studenten al vast hadden moeten liggen.

In een vorige schriftelijke vraag^[2] vroeg ik de minister dan ook naar deze inschrijvingsaantallen. Het antwoord was toen vrij karig en de minister wees gewoon (nogmaals) op het feit dat de imamopleiding an sich een federale bevoegdheid is, waardoor noch hij, noch zijn administratie of enige andere speler op Vlaams niveau inzicht heeft in de inschrijvingsaantallen en andere meer concrete modaliteiten rond deze imamopleiding.

Dat antwoord klonk echter vreemd aangezien het eerste, meer algemeen vormende gedeelte van deze opleiding, eigenlijk geen opleiding is aan een apart levensbeschouwelijk

instituut (zoals de priesterseminaries in het geval van de Katholieke Kerk), maar een opleidingstraject is binnen de KU Leuven, een hogeronderwijsinstelling die erkend en gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid, en daar zelfs ingebed is in de faculteit Theologie en Religiewetenschappen. Indien de Vlaamse overheid zicht heeft op de inschrijvingsaantallen binnen die faculteit, dan kan het toch zo moeilijk niet zijn om te weten te komen hoeveel studenten binnen die faculteit hebben gekozen voor het onderdeel dat als finaliteit heeft om na de studies aan de KU Leuven de opleiding verder te zetten aan de Grote Moskee voor het meer verdiepende, puur eredienstgerichte onderdeel van deze imamopleiding?

Graag herneem ik hierbij dan ook enkele vragen en hoop een antwoord te vernemen.

1. Hoeveel cursisten zijn er jaarlijks begonnen aan (het algemeen vormend gedeelte van) de imamopleiding aan de KU Leuven sinds de opstart van dat traject?
2. Hebben er ondertussen al cursisten dit algemeen vormend gedeelte van de imamopleiding aan de KU Leuven succesvol afgerond? Zo ja, om hoeveel cursisten gaat het?
3. Zijn er ondertussen al cursisten die waren ingeschreven maar die zich uitschreven hebben en/of de opleiding zonder studiesucces hebben verlaten? Zo ja, om hoeveel cursisten gaat het?
4. Als de trend van de eerste jaren zich doorzet, dan is het voortbestaan van een dergelijke opleiding met zeer geringe inschrijvingscijfers en afstuderenden geen evidentie en heeft ze ook amper publiek draagvlak, zowel binnen als buiten de moslimgemeenschap. Indien de inschrijvingscijfers jaarlijks te vatten zijn met een cijfer dat onder de 10 ligt, dan is dat een erg laag aantal, zeker als in beschouwing wordt genomen dat
 - binnen zowel de federale als de Vlaamse overheid er enorm veel belang werd gehecht door bepaalde ministers aan deze opleiding als een van de oplossingen om radicalisering tegen te gaan en bij te dragen tot het ontwikkelen van een meer gematigde, minder orthodoxe invulling van het geloof bij de islamitische gemeenschap in Vlaanderen;
 - de KU Leuven destijds zelf mikte op zo'n dertig studenten bij de aanvang van de opleiding;
 - de huidige Vlaamse Regering bij haar aantreden betreffende opleidingen binnen het hoger onderwijs haar schouders had gezet onder het handhaven van de 'Soete-norm'. Deze norm zou worden ingevoerd om de wildgroei aan opleidingen te rationaliseren. Concreet betekent de norm dat bacheloropleidingen over de drie jaren 115 studenten moesten tellen, masteropleidingen twintig.

In hoeverre is deze imamopleiding dan effectief houdbaar en te verantwoorden?

5. Wanneer komt er een formele evaluatie van deze Vlaamse imamopleiding, of althans van het stuk dat gegeven wordt aan de KU Leuven, waar wij als Vlaanderen voor een stuk voor bevoegd zijn, aangezien ze plaatsvindt in een instelling die door Vlaanderen wordt erkend en gesubsidieerd? Zal de minister hieromtrent overleg plegen met federaal minister van Justitie Van Quickenborne en de KU Leuven? Zo niet, wat zijn hiertoe dan de redenen, anders dan louter de bewering dat het Vlaams niveau hier niks mee te maken zou hebben omdat eredienstenerkenning een federale bevoegdheid is? Hierbij dient ook opmerkt te worden dat de Vlaamse overheid blijkbaar zelf ervoor heeft gekozen om extra betrokken te worden bij deze zaak, gezien het recentelijk

geuite voornemen van minister Somers inzake het instellen van faciliterende flankerende initiatieven rond deze opleiding (waarover ik aan beide ministers een schriftelijke vraag stelde).

[1] Vraag om uitleg nr. 2097 (2021-2022) over *de verdere aanpak van moslimvraagstukken in Vlaanderen en de totstandkoming van de imamopleiding* van Nadia Sminate aan minister Bart Somers.

[2] Schriftelijke vraag nr. 199 (2020-2021).

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 480 van 8 april 2022

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1-3. De opleidingsonderdelen van de KU Leuven die het seculier gedeelte van de imamopleiding vormen, zijn opleidingsonderdelen die door alle studenten kunnen gevolgd worden, dus ook door studenten die de imamopleiding van vzw AFOR niet volgen. Het gaat ook over reguliere, bestaande opleidingsonderdelen uit verschillende domeinen (godsdienspsychologie en – sociologie, Arabische filosofie, ethiek, recht, de dialoog tussen christelijke en islamitische gemeenschappen en historische vakken over het Midden-Oosten en Noord-Afrika), niet om een speciaal ontwikkeld traject ten behoeve van de imamopleiding. De opleidingsonderdelen kunnen met een creditcontract worden gevolgd door de studenten van de imamopleiding, en zij krijgen een getuigschrift als ze voor alle opleidingsonderdelen een creditbewijs hebben verworven. Deze studenten moeten aan dezelfde toelatingsvoorwaarden voldoen en betalen hetzelfde studiegeld als de andere studenten. Dat is zo afgesproken in de kaderovereenkomst over het universitair getuigschrift "Religie en samenleving" die tussen de KU Leuven en vzw AFOR werd afgesloten.

Ik herhaal dus dat ik geen zicht heb op het aantal studenten dat effectief inschrijft in deze opleidingsonderdelen in het kader van de imamopleiding, hoeveel van die studenten slaagden voor deze opleidingsonderdelen of hoeveel studenten hun inschrijving voor deze opleidingsonderdelen hebben stopgezet.

4. Vermits de imamopleiding een federaal initiatief is waar de Vlaamse overheid alsnog niet werd bij betrokken, is het aan mijn federale collega Van Quickenborne om na te gaan of het wel doelmatig is dit initiatief verder te zetten.
5. Vanuit het beleidsdomein onderwijs en vorming volgen wij deze imamopleiding tot op heden op geen enkele manier op. Ik herhaal nogmaals dat het hier om een zuiver federaal initiatief gaat. De evaluatie van deze opleiding, ook van het gedeelte waarvoor samenwerking werd gezocht met de KU Leuven behoort dan ook tot de bevoegdheid van mijn federale collega minister Van Quickenborne. Het is niet omdat de KU Leuven betrokken is in het initiatief dat we er als Vlaamse overheid ook mee verantwoordelijk of bevoegd voor zijn.